

AVFALLSPOLITIKEN I REGERINGENS 73-PUNKTPROGRAM

Gunvor G Ericsson, Regeringskansliet

AVFALL SVERIGE

Avfallspolitiken i januariavtalet

*Gunvor G Ericsson, Statssekreterare
Miljödepartementet*

Sverige ska gå före på miljö- och klimatområdet och bli världens första fossilfria välfärdsland.

Utdrag ur Januariavtalet:

- utveckla och effektivisera klimatinvesteringsprogrammen,
- utredning om skatt på farliga kemikalier i kläder och skor,
- utredning om utvidgning av RUT-avdraget för bortforslingstjänster,
- skatt på förbränning av avfall och plastbärkassar införs, och
- utredning om skatt på engångsartiklar.

Forts. utdrag ur Januariavtalet:

Vi vill stärka utvecklingen av en resurseffektiv, cirkulär och biobaserad ekonomi (punkt 38)

- ytterligare steg som gör det enklare för hushåll att återvinna och återbruka ska tas,
- producentansvar för textilier ska införas,
- pröva vägar för att kraftigt öka återbruk och återvinning av textilier där branschen och ideella aktörer involveras,
- pant ska omfatta fler produkter, som t.ex. batterier, mobiltelefoner och annan elektronik.

Forts. utdrag ur Januariavtalet (p 38):

- ökad effektiv hushållsnära insamling genom bättre samarbete mellan kommunala och producentansvarssystem, och högre återvinning genom införandet av nya samordnade krav på lägsta servicenivå för hushållens avfall, inklusive förpackningar, tidningar, grovavfall och farligt avfall,
- en utredning ska tillsättas om möjligheten att alla produkter ska ha ett produktpass med information om vad produkten innehåller, var den kommer från och hur den kan återvinnas eller tas om hand,
- ett hyberavdrag införs liksom möjligheter att skattefritt upp till ett visst belopp hyra ut lösöre som till exempel bil, kläder, verktyg eller möbler.

Vad händer nu utifrån punkt 38?

- Regeringen arbetar med att ta fram en nationell strategi för cirkulär ekonomi.
- En utredning om producentansvar för textil ska tillsättas.
- Skatt på plastbärkassar respektive avfallsförbränning har föreslagits till riksdagen.

Ytterligare aktuellt arbete

- Proposition om ändring av avfallslagstiftningen för att förtydliga gällande EU-krav, bl.a. om definitionen om biprodukter. Beslutades 2 oktober.
- Revidering av avfallslagstiftningen utifrån EU:s reviderade avfallsdirektiv. Promemoria med förslag är på remiss till 7 januari 2020.
- Intern utredning om att utarbeta förslag för genomförandet av EU:s engångsplastdirektiv. Ska redovisas 11 januari 2021.
- Uppdrag till Naturvårdsverket om etappmål för minskat matsvinn och återanvändning av förpackningar. Ska redovisas 28 februari 2020.
- Utredning om Giftfri och cirkulär återföring av fosfor från avloppsslam. Ska redovisas 10 januari 2020.

Varför en avfallsförbränningskatt?

- Senast 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären
- Sverige sträva efter att uppnå en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering i enlighet med avfallshierarkin.
- En omfattande avfallsförbränning av exempelvis plast som istället bör återvinnas, är inte förenlig med klimatmålen och den cirkulära ekonomin som regeringen strävar för att uppnå.

Varför en avfallsförbränningskatt?

- Energiåtervinning, dvs avfallsförbränning för energiproduktion, har ökat med ca 20 procent mellan 2013 och 2017.
- Inom EU finns en ökad ambition om att minska deponering och öka materialåtervinning. Det innebär att argument om att avfall som förbränns i Sverige annars skulle deponeras i annat EU land inte längre gäller i samma utsträckning.
- Förslaget om införande av skatt på avfall som förbränns bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

Ny punktskatt på avfall som förbränns

- Skatten införs 1 april 2020
- Skatten ska tas ut med 75 kronor per ton avfall 2020, 100 kronor per ton avfall 2021 och från 2022 med 125 kr per ton avfall.
- Avdrag för skatten får göras för avfall som förs ut från en förbränningsanläggning.
- Undantag från skatteplikten införs för biobränsle, farligt avfall, animaliska biprodukter samt viss produktion av material som innehåller avfallet eller dess restprodukter.

Vilken roll spelar kommunerna i omställningen till en cirkulär ekonomi?

- Att gå över till en cirkulär ekonomi kräver en samhällsomställning.
- Det behövs en kombination av olika typer av styrmedel, som verkar tillsammans med frivilliga initiativ.
- Samhället, näringslivet, privata och offentliga konsumenter måste agera gemensamt.
- Kommunerna har en central roll på den lokala nivån och i kontakten med medborgarna.

Tack!

